

Om tjänstepension

– enligt tjänstepensionsavtalet PA-91 F

Du som är eller har varit anställd vid ett företag som anslutit sig till tjänstepensionsavtalet PA-91 F har rätt till tjänstepension enligt det. Här får du en översikt av vad som ingår.

PA-91 F är en förkortning där PA-91 betyder avtal om pensionsplan för anställda hos staten med flera medan F avser PA-91 i en så kallad försäkringslösning.

Allmänt om pension

När du går i pension får du förutom allmän pension även kollaktivavtalad tjänstepension. Pensionsåldern är normalt 65 år, men det kan förekomma lägre pensionsålder för tjänstepension.

Basbeloppen

Det finns både prisbasbelopp och inkomstbasbelopp. Prisbasbeloppet följer den allmänna prisutvecklingen, medan inkomstbasbeloppet följer den allmänna inkomstutvecklingen i Sverige. Det finns sedan två prisbasbelopp: prisbasbeloppet och det förhöjda prisbasbeloppet.

För 2019 gäller beloppen:

- Prisbasbelopp 46 500 kronor.
- Förhöjt prisbasbelopp 47 400 kronor.
- Inkomstbasbelopp 64 400 kronor.

Vid beräkning av pension på kollektivavtalsområdet (PA-91 F) 2019 ska 2018 års förhöjda prisbasbelopp användas. Undantag gäller vid beräkning av sjukpension, tillfällig sjukpension och efterlevandepension.

Allmän pension

Allmän pension får du från Pensionsmyndigheten. Den består av inkomstpension, premiepension och för vissa garantipension. Under hela ditt liv tjänar du pengar till din allmänna pension – när du arbetar, studerar, gör värnplikt eller har småbarn. Läs mer på pensionsmyndigheten.se.

PA-91 F tjänstepension

Allmänt om PA-91 F

Ditt försäkringsskydd består av flera olika delar. Genom de lagstadgade försäkringarna har du ett grundskydd och genom din anställning har du PA-91 F tjänstepension.

I PA-91 F ingår:

- Från 18 års ålder
 - sjukpension
 - tillfällig sjukpension
 - efterlevandepension
 - kompletterande efterlevandepension.
- Från 28 års ålder
 - ålderspension
 - kompletterande ålderspension, Kåpan Tjänste.

Värdesäkring

De flesta pensionsförmånerna är värdesäkrade genom knytning till prisbasbeloppet.

Vem kan anslutas till PA-91 F?

Det kan du som

- har fyllt 18 år
- inte fyllt 65 år vid anställningstidpunkten
- inte har tjänstepension vid anställningstidpunkten (arbetsgivaren kan medge att planen ändå ska gälla)
- har minst 20 procents anställning
- är fullt arbetsför (gäller vid anslutning).

1/4

SPV

Statens tjänstepensionsverk

Har du tidsbegränsad anställning gäller PA-91 F enligt ovan angivna villkor först när anställningen varat tre månader i följd.

Lön och tjänstetid avgör storleken på tjänstepensionen

Tjänstepensionens storlek är, med undantag för Kåpan och efterlevandepensionen, bestämd till en viss procent av pensionsunderlaget. För att din pension ska uppgå till gällande procenttal ska du fram till pensionsåldern kunna tjäna in 360 månader (30 år).

Pensionsunderlag

Tjänstepensionen beräknas på medellönen av de fem sista årslönerna (pensionsgrundande lön) före avgångsåret, omräknad till nivån året före avgångsåret.

Om du avgår senare än vid pensionsåldern räknas pensionen på medellönen av de fem kalenderåren närmast före det år då du uppnådde pensionsåldern.

Pensionsgrundande lön

I den pensionsgrundande lönen ingår

- den fasta lönen oavsett om den utbetalats eller inte
- andra kontanta avlöningsförmåner i anställningen, dock inte övertidsersättning eller kostnadsersättningar (skattefria eller skattepliktiga)
- naturaförmåner i form av kost eller bostad, värderade enligt tillämplig skattetablell.

Pensionsgrundande tjänstetid

För att få hel pension måste du ha arbetat i 360 månader (30 år) efter 28 års ålder. All anställningstid tillgodoräknas helt. Kravet är att din tjänst är inrättad för minst 20 procents tjänstgöring.

Har du haft en annan anställning med tjänstepensionsrätt får du som regel räkna med den tiden.

Om du har en kortare anställningstid, till exempel 300 månader, får du 300/360 av hel pension.

Ålderspension

Pensionens storlek

Hel pension är 10 procent av pensionsunderlaget upp till 7,5 förhöjda prisbasbelopp. Du som har högre lön får dessutom 65 procent av pensionsunderlaget mellan 7,5 och 20 förhöjda prisbasbelopp och 32,5 procent av pensionsunderlaget mellan 20 och 30 förhöjda prisbasbelopp.

Ålderspension från 65 år

Pensionsunderlag i förhöjda prisbasbelopp *	Pensionsunderlag i kronor	Hel ålderspension PA-91 F
0 – 7,5	0 – 348 750	10 %
7,5 – 20	348 750 – 930 000	65 %
20 – 30	930 000 – 1 395 000	32,5 %

*) 2018 års förhöjda prisbasbelopp är 46 500 kronor. Ålderspension räknas om med prisbasbeloppet till 2019 års nivå.

Förtida uttag

Den ordinarie pensionsåldern är 65 år, men om du vill kan du sluta din anställning före pensionsåldern och ta ut din ålderspension. Detta kan du göra tidigast från 55 års ålder.

Vid förtida uttag blir din ålderspension lägre både före och från 65 år eftersom premiebetalningen avbryts och utbetalningstiden blir längre.

Om du däremot väntar med att pensionera dig till efter 62 års ålder eller senare – på egen begäran och i pensioneringssyfte – får du tiden för din tjänstepension tillgodoräknad fram till 65 år. Ålderspensionen reduceras då enbart på grund av den längre utbetalningstiden.

Uppskjutet uttag

Du kan vid uppnådd pensionsålder skjuta upp uttaget av din PA-91 F ålderspension. Detta gäller under förutsättning att du har anställningen kvar efter pensionsåldern.

Vid uppskjutet uttag höjs din ålderspension för varje månad som du väntar med att ta ut den.

Lägre pensionsålder än 65 år på grund av särskilda övergångsregler

Om du har rätt att avgå med ålderspension före ordinarie pensionsålder är hel pension fram till 65 års ålder 65 procent av pensionsunderlaget upp till 20 förhöjda prisbasbelopp.

Samordning med allmän pension

Ålderspensionen minskas med sjukersättningen och livränta från arbetsskadeförsäkringen som avser samma inkomstbortfall som ålderspensionen före 65 år.

Kompletterande ålderspension, Kåpan Tjänste

Kåpan Tjänste är en kompletterande ålderspension och ingår som en del i PA-91 F. Pensionen är avgiftsbestämd, vilket innebär att pensionens storlek bestäms av storleken på premien och på Kåpan Pensioners avkastning. Arbetsgivaren betalar premien för din Kåpan Tjänste. Storleken på premien baseras på din lön.

Kåpan Tjänste är en ålderspension som normalt börjar utbetalas från 65 år. Du får då välja om din pension ska betalas ut under fem år eller livet ut.

Kåpan Pensioner

Kåpan Pensioner är försäkringsgivare och förvaltare av pensionsmedlen. Administrationen sköts av SPV, som även svarar på frågor om Kåpan Tjänste.

Sjukpension

Sjukpension får du om du beviljas hel sjukersättning som inte är tidsbegränsad från Försäkringskassan och måste sluta din anställning före pensionsåldern. När du blir 65 år byts sjukpensionen ut mot ålderspension. Sjukpensionens storlek är inte beroende av tjänstetiden.

För ålderspension som följer på sjukpension tillgodoräknas även tid från avgången till pensionsåldern.

Samordning med arbetsskadelivränta

Sjukpension minskas med livränta från arbetsskadeförsäkringen som avser samma inkomstbortfall som sjukpensionen.

Tillfällig sjukpension

Tillfällig sjukpension får du om din arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom och du har beviljats tidsbegränsad sjukersättning eller partiell sjukersättning som inte är tidsbegränsad eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan. Tillfällig sjukpension utbetalas så länge du har sådan ersättning. Den tillfälliga sjukpensionen är inte beroende av tjänstetiden.

Samordning med arbetsskadelivränta

Tillfällig sjukpension minskas med livränta från arbetsskadeförsäkringen som avser samma inkomstbortfall som den tillfälliga sjukpensionen.

Sjukpension och tillfällig sjukpension

Pensionsunderlag i prisbasbelopp *	Pensionsunderlag i kronor	Sjukpension PA-91 F
0 – 7,5	0 – 348 750	21 %
7,5 – 20	348 750 – 930 000	81 %
20 – 30	930 000 – 1 395 000	40,5 %

* 2019 års prisbasbelopp 46 500 kronor.

Tillfällig sjukpension

Om sjukersättning eller aktivitetsersättning beviljats som partiell förmån utges tillfällig sjukpension i proportion till den partiella förmånen.

Efterlevandeskydd

Efterlevandepension

Om vissa villkor är uppfyllda finns rätt till en tidsbegränsad efterlevandepension för make, maka, registrerad partner eller sambo och barn under 20 år.

Från och med år 2019 får en ensam efterlevande årligen ett belopp som motsvarar 1,2 prisbasbelopp (55 800 kronor) beräknat efter prisbasbeloppet 46 500 kronor. Finns fler efterlevande ökas beloppet per efterlevande med 0,5 prisbasbelopp.

Beloppet delas mellan vuxen och barn, så att den vuxne får ett prisbasbelopp och barnen delar på resterande belopp.

Pensionen betalas ut under fem år, men längst till dess arbetstagaren skulle ha fyllt 70 år. Om arbetstagaren avgått med ålderspension senare än vid 65 år betalas pensionen ut i högst fem år efter avgången.

Kompletterande efterlevandepension

Om du har ett pensionsunderlag över 7,5 förhöjt prisbasbelopp har dina efterlevande rätt till kompletterande efterlevandepension. För make, maka, registrerad partner eller sambo är pensionen 32,5 procent av pensionsunderlaget mellan 7,5 och 20 förhöjda prisbasbelopp och 16,25 procent av pensionsunderlaget mellan 20 och 30 förhöjda prisbasbelopp. Finns dessutom barn under 20 år höjs beloppet. Den kompletterande efterlevandepensionen är inte tidsbegränsad.

Det finns dessutom efterlevandeskydd i form av tjänstegrupplivförsäkring. Om ditt företag valt TGL-S kan du läsa om den på spv.se. Där hittar du också faktabladet *Om statens tjänstegrupplivförsäkring* (SPV 9013).

Övrigt om PA-91 F

Kompletterande efterlevandepension

Pensionsunderlag i förhöjda prisbasbelopp*	Pensionsunderlag i kronor	Kompletterande efterlevandepension PA-91 F
0 – 7,5	0 – 348 750	–
7,5 – 20	348 750 – 930 000	32,5 %
20 – 30	930 000 – 1 395 000	16,25 %

*) 2018 års förhöjda prisbasbelopp 46 500 kronor

*) Kompletterande efterlevande pension räknas om med prisbasbeloppet till 2019 års nivå

Fribrev

Om du slutar din anställning innan du går i pension har du rätt till så kallat fribrev på intjänad pensionsrätt för ålderspension och kompletterande efterlevandepension. Fribrevet innebär att SPV och Skandia räknar fram de förmåner på PA-91 F försäkringen som motsvarar de premier som du tjänat in.

För Kåpan Tjänste räknas värdet fram på motsvarande sätt.

Pensionsbesked

Varje år får du ett pensionsbesked från SPV och Skandia. I beskedet redovisas din tjänstepension enligt PA-91 F. Du får även besked om din Kåpan Tjänste.

Efterskydd

Om anställningen (försäkringen) upphör av annan anledning än pensionering gäller ett så kallat efterskydd. Det innebär att du har ytterligare tre månaders försäkringsskydd från anställningens eller försäkringens upphörande. Efterskyddet har betydelse om du blir sjuk eller avlider under efterskyddstiden. Om du har fått en annan anställning med tjänstepensionsrätt gäller inte efterskyddet.

Mer information

Har du frågor är du välkommen att kontakta oss på 060-18 76 57 eller på foretag@spv.se.

Gäller det frågor om Kåpan Tjänste kan du kontakta oss på 060-18 75 85.

Statens tjänstepensionsverk (SPV)

SPV är en myndighet som ansvarar för att administrera den förmånsbestämda statliga tjänstepensionen. SPV har också uppdraget från parterna på det statliga avtalsområdet att vara valcentral för det individuella valet samt uppdraget från Kåpan Pensioner att administrera den kompletterande ålderspensionen. SPV och Skandia administrerar även den förmånsbestämda ålderspensionen enligt tjänstepensionsavtalet PA-91 F.

Vi vill ge alla anställda i staten enkel och bra information om den statliga tjänstepensionen och en service med hög kvalitet som underlättar för våra kunder att fatta medvetna beslut om sin pension.